

Astronomsko
društvo
Korenica

Priopćenje astronomskih društava povodom problema u Hrvatskom astronomskom savezu

9. siječnja 2024. godine

Mi, astronomska društva iz svih dijelova Hrvatske, koja su dugogodišnje članice Hrvatskog astronomskog saveza, obraćamo se javnosti zbog problema u kojima se našao Hrvatski astronomski savez zbog prijestupa i samovolje tajnika Saveza Dorian Božičevića, a što je dovelo do raspada upravljačkih struktura u Savezu, stvaranja negativne slike o hrvatskoj astronomskoj zajednici u javnosti te napuštanja i rasipanja članstva Saveza, a čime je Savez doveden do točke gdje mu prijete potpuno raspuštanje.

Zadaća je astronomskih društava promicanje astronomije i srodnih disciplina te okupljanje zaljubljenika u noćno nebo kako bi širili interes za svemirom, pogotovo kod djece i mladih. U ovom priopćenju navedena astronomska društva, koja sa svojim brojnim članstvom čine većinu aktivne amaterske astronomske zajednice u Hrvatskoj, u desetljećima svog postojanja organizirala su nebrojivo mnogo javnih događanja, promatranja noćnog neba, star-partyja, obrazovnih programa i radionica te javnih znanstveno-popularnih predavanja. Provela su na desetke velikih projekata, od kojih su neki doveli i do uspostava zvjezdarnica poput onih u Višnjanu, Korenici i Križevcima.

Kako bi se bolje koordinirala i predstavila na nacionalnoj razini, astronomska društva okupila su se u Hrvatskom astronomskom savezu koji postoji od 2009. godine. Svrha je Saveza promicanje astronomije na nacionalnoj razini, poticanje suradnje između astronomskih društava te provedba aktivnosti i obrazovnih programa na područjima Hrvatske gdje astronomska društva ne postoje. Upravu Saveza čine predstavnici astronomskih društava članica Saveza koji djeluju na volonterskoj osnovi, dok je glavno operativno tijelo tajnik koji je i zaposlenik Saveza. Savez je član Hrvatske zajednice tehničke kulture.

U posljednjih mjesec dana, članice Saveza su kroz javne objave na društvenim mrežama te kroz medijske natpise uvidjele da u Savezu postoje problemi o kojima nisu informirane na sjednicama Skupština niti drugim kanalima informiranja unutar Saveza. Tajnik Saveza, Dorian Božičević, u zadnje je tri godine u ime Saveza provodio aktivnosti u Jelsi na Hvaru u suradnji s Općinom Jelsa i Turističkom zajednicom Jelsa s ciljem proglašenja Jelse međunarodnom zajednicom tamnog neba, a na inicijativu Turističke zajednice Jelsa. Ovaj trud urodio je plodom i Općina Jelsa proglašena je prvom Međunarodnom zajednicom tamnog neba u južnoj Europi. Cijela bi se suradnja Saveza i Jelse mogla proglasiti uspješnom da Dorian Božičević nije u ovu suradnju umiješao i svoju privatnu stvar. Postoje ozbiljne indicije da je ucjenjivao Općinu i Turističku zajednicu gubitkom ostvarenog statusa koristeći svoj položaj tajnika Saveza i delegata pri Međunarodnoj udruzi za tamno nebo (IDA), kao i svoj utjecaj u astronomskoj zajednici. Pri tome je očito grubo prekršio ne samo temeljna načela Etičkog kodeksa Hrvatske zajednice tehničke kulture i moralne norme, već je svojim djelovanjem doveo u pitanje i integritet, stručnost i odgovornost funkcije tajnika Saveza te je okaljao ugled Saveza i svih astronomskih društava koje Savez predstavlja.

Po prijavi direktorice Turističke zajednice Jelsa o ovim problemima na Jelsi, Izvršni odbor Saveza glasao je o njegovoj suspenziji, međutim, zbog prijetnji i opstrukcija, ta odluka nije provedena te je većina Izvršnog odbora podnijela ostavke, a cijeli niz članica Saveza pozvao je na smjenu aktualnog tajnika i organizaciju izvanredne sjednice Skupštine Saveza. Iako je dužnost tajnika po Statutu Saveza da postupi po nalogu izvršnog tijela i članica, tajnik se oglašuje i ignorira cijelu situaciju, pravdajući se nesuvislim konstrukcijama o uroti protiv njega i Saveza. Njegov sukob interesa ovdje je očit, jer pored samog radnog mjesta, Savez mu omogućuje i službeni auto te druge pogodnosti na koje odlazi i preko 50% proračuna Saveza financiranog javnim sredstvima, putem Hrvatske zajednice tehničke kulture. S obzirom na to da tajnik odbija postupati po Statutu, manipulira i skriva broj članica s pravom glasa kako bi onemogućio sazivanje izvanredne sjednice Skupštine koja bi mogla dovesti do njegove smjene, zaključujemo da Božičević više ne može vršiti funkciju tajnika Saveza. Treba istaknuti da je u međuvremenu dotični proveo i posve netransparentnu sjednicu skupštine, bez poštivanja minimalnih rokova saziva, a kako bi usvojio program i financijski plan za 2024. godinu. Na toj sjednici većina redovnih članica Saveza odbila je sudjelovanje zbog neregularnosti u sazivu Skupštine, nemogućnosti glasanja o dnevnom redu sjednice i nemogućnosti ikakve rasprave. Na temelju ovih postupaka može se zaključiti da je tajnik u potpunosti privatizirao Savez. Nevjerojatno je da u svim ovim sramotnim postupcima tajnik, koji se diči titulom magistra teologije, ne osjeća nikakav sram i odgovornost.

S obzirom na ovu situaciju, članice Saveza nemaju izbora nego reagirati javno o ovom problemu u Savezu kako bi se ogradile od postupaka tajnika i ukazale na problem te tako umanjile štetu koju čini tajnik Saveza cijeloj astronomskoj zajednici.

Dio članica, AD Vega iz Čakovca i AD Beskraj iz Zagreba, radi ovih događaja upravo je objavio da istupa iz Saveza, a pri čemu imaju našu podršku, dok će dio još pokušati organizirati izvanrednu sjednicu Skupštine kako bi se na njoj razriješilo tajnika ili raspustilo ovakav privatiziran Savez. Ako to ne uspiju, također će istupiti iz Saveza čime će Savez praktično prestati postojati i sigurno neće predstavljati veliku većinu amaterske astronomske zajednice u Hrvatskoj.

Kakav god epilog ovakvog Saveza bio, niže potpisane članice i dalje će surađivati međusobno i s drugim astronomskim društvima, organizirati događanja na temu svemira, provoditi obrazovne programe, raditi na jačanju i promociji astronomije i prirodnih znanosti u Hrvatskoj te neće dopustiti da samovolja pojedinca uništi zajednicu astronomskih društava u Hrvatskoj, kako god ona bila formalno organizirana.

Astronomsko društvo Koprivnica

www.adkoprivnica.hr

Astronomsko društvo Korenica

www.adk.hr

Astronomsko društvo Kumova Slama, Daruvar

www.kumova-slama.hr

Astronomsko društvo Perzeidi, Križevci

www.perzeidi.hr

Astronomsko društvo Varaždin

www.ad-varazdin.hr

Astronomsko društvo Višnjan

www.astro.hr